

بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

جستاری در بافت کالبدی روستایی منطقه ساحلی شمال

ناشر: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

پدیدآورنده: مهندسین مشاور کهن دژ

ویراستار: صدیقه حسینی حاصل

طراحی روی جلد: مهندسین مشاور کهن دژ

صفحه آرا: مهندسین مشاور کهن دژ

لیتوگرافی و چاپ و صحافی: چاپ نواندیش

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شماره شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۸۳۷-۱-۵

بها ۴۰۰,۰۰۰ ریال

تمام حقوق مربوط به این کتاب محفوظ و متعلق به بنیاد مسکن

انقلاب اسلامی می باشد.

تهران - خ دکرفالسی - شماره ۲۷۱ - صندوق پستی ۱۵۸۷۵/۴۹۱۳

تلفن: ۸۹۵۲۴۱۳

دورنگار: ۸۸۹۵۲۴۱۳

نشانی سایت: www.bonyadmaskan.ir

لطفاً کلیه انتقادات، پیشنهادات و سطره نظرات اصلاحی خود را به نشانی:

Publish@bonyadmaskan.ir با ذکر نام کتاب و شماره صفحه ارسال نمایید.

نویسنده و نام پدیدآور: جستاری در بافت کالبدی روستایی

منطقه ساحلی شمال/ پدیدآورنده مهندسین مشاور کهن دژ؛

همیه کننده بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

مشخصات نشر: تهران: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۱۴ ص: مصور (رنگی) جدول (رنگی).

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۸۳۷-۱-۵

ضیعت فهرست نویسی: فیفا

موضوع: روستاها -- ایران -- گلستان

Villages -- Iran -- Golestan

موضوع: روستاها -- ایران -- مازندران

Villages -- Iran -- Mazandaran

موضوع: روستاها -- ایران -- گیلان

Villages -- Iran -- Gilan

سناسه افزوده: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

سناسه افزوده: شرکت مهندسین مشاور کهن دژ

ده بندی کنگره: HT431

ده بندی دیویی: ۳۰۷/۷۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۰۵۱۷۴

فهرست مطالب

نام روستا	تصویر روستا
۱ روستای ترجنلی ۱۴-۲۳	
۲ روستای توسکستان ۲۴-۳۳	
۳ روستای دیکچه ۳۴-۴۱	
۴ روستای حسن بکنده ۴۲-۵۱	
۵ روستای کوه پس ۵۲-۶۱	

	نام روستا	تصویر روستا
۶	روستای نصفی ۶۲-۷۱	
۷	روستای پول ۷۲-۸۳	
۸	روستای چنگاز ۸۴-۹۳	
۹	روستای نعل چال ۹۴-۱۰۱	
۱۰	روستای یعقوب لنگه ۱۰۴-۱۱۳	

روستانشینی و شیوه زندگی روستایی، بیشترین میزان انطباق و سازگاری را با محیط زیست و طبیعت دارد. در واقع به تبع تنوعات زیست محیطی در پهنه سرزمین، بافت متنوع و متفاوتی در روستاهای کشور ملاحظه می شود. این گونه، گرچه بر زیبایی های محیط روستایی افزوده لیکن به همان نسبت، برنامه ریزی و طراحی کالبدی در روستاها را نیز دشوار ساخته است. لذا بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به منظور مطالعه گونه های مختلف بافت های روستایی، کشف قانونمندی های شکل گیری آنها و ارائه راه های طراحی و مداخله در کالبد روستاها، طرح تدوین ضوابط توسعه کالبدی روستاهای کشور را بر اساس مناطق ده گانه طرح کالبدی ملی آغاز نموده و به انجام رساند.

کتاب حاضر مبتنی بر مباحثات طرح تدوین ضوابط توسعه کالبدی سکونتگاه های روستایی منطقه ساحلی شمال که یکی از طرح های ده گانه مذکور می باشد، تهیه شده است. این کتاب با تأکید بر بیان تصویری، ضمن اینکه خواننده را با شمایی از روستاهای منطقه ساحلی شمال کشور آشنا می سازد، استان های گلستان، گیلان و مازندران آشنا می سازد، ویژگی های بافت کالبدی تعدادی از این روستاها را نیز به نمایش می گذارد. این ویژگیها شامل: شکل شناسی بافت، سامان فضایی، نظام کاربری اراضی، نظام محلات، نظام دسترسی ها، سیما و منظر و کاربرد مصالح در ساخت و ساز روستایی و ... می باشد.

در اینجا از تلاش های ارزشمند بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان های گلستان، گیلان و مازندران و جناب آقای دکتر پورجوهری و تیم کارشناسی شرکت مهندسین مشاور کهن دژ در تدوین این کتاب قدردانی می گردد. از آقایان دکتر محمدعلی شامی و دکتر امیرحسین پورجوهری - مشاور رویان که مسئولیت تهیه طرح تحقیقاتی مذکور را بر عهده داشتند کمال تشکر را به عمل می آورد. از خانم دکتر حسینی حاصل و خانم مهندس دلایر که مسئولیت نظارت و هماهنگی تهیه این اطلس را برعهده داشتند سپاسگزاری می شود. امید است این مجموعه، مورد اقبال و استفاده علاقمندان و دست اندرکاران توسعه و عمران روستایی کشور قرار گیرد.

محمد رضا شاملو
معاون عمران روستایی